

*Musculorum
capita maxi-
me carnis ex-
perta, non mi-
nus, quam ten-
dinem sentire.
Quid nervi
musculis vere
praesent.*

*Qualiter mu-
sculi suum mu-
nus obeant.*

*Quid uerum
sculus sit.*

*Caro prae-
cipua musculi
substantia.*

*Adipem etiam
carni passim
attendit.*

*Tendines
quando muscu-
lis dentur.
Musculi ren-
dimis, deservi-
unt, de Mo-
scu musculorum.*

attinet substantiam, minores esse illorum musculorum tendine, qui calci inferitur, aut quasi bra-
chium attollens musculus, pauciores fibras in ortu haberet, quam ipsarum collectio ad insertio-
nem ostendit. Erat itaque id prius probandum, quam falsa conclusio inducenda. Quemadmo-
dum & haec quoque inefficax assumptio est, tendo sensu exactissimo participat, nervo igitur &
ligamento constat. Quasi uero musculorum capita, & praecipue ligamentosa, & prorsus excar-
nea, minus ipsis tendinibus sentiendi ui polleret, & laesa conuulsione periculum minus, quam
tendines inducerent, etiam si capitibus mox in exortu nervus non inferatur, sed tantum atten-
sus occurrat, isque etiam subinde notabili intervallo a capite remotus. Hac occasione & huiusmo-
di pluribus, quas recensere prolixum foret, efficitur, ut asserere cogar nullam prorsus aliam nervi
in musculos, quam uenae & arteriae distributionem esse, & pari etiam ratione nervum, quae ue-
nam arteriamque musculum accedere. Neque ullam aliam in uena arteriaque cum nervo differen-
tiam statuo, quam quod ad finem seu insertionem musculi nervus nunquam, ut aliquando illa
uasa, implantetur, quamquam etiam paucissimos prorsus musculos eius generis enumerare possi-
mus. Sunt autem inter alios recti abdominis, qui & a uenis & arterijs sub pectoris osse deor-
sum deductis, ramulos assumunt, & temporalis etiam ab inferioribus suis sedibus uasa ad-
mittit, quum is tamen interim ex elatioribus principium deducat. Praeterea ut uena nutriendo
musculo subseruit, & arteria ipsius innatum calorem recreat, ita quoque nervum animale spiri-
ritum continue ipsi deferre, nervumque illo spiritu musculum nunquam indigum relinquere ar-
bitror, ut neque uena alimento musculum destituit. Deinde spiritus animalis ui, & debita pecu-
liarisque musculi constructionis gratia, musculum contrahi laxarique sentio, neque aliter suo mune-
re fungi, quam oculum, reliquaque sensuum organa, quae singula propriam singularemque fabri-
cam obtinent, & animali spiritu (quae per nervos cerebrum ipsis porrigit) imbuta, suis funguntur
munijis. Non enim alius animalis spiritus oculo, aut linguae aut auditus organo, quam musculis
diffunditur. Verum suae constructionis ratione, & accedente spiritu, oculus uidet, lingua gu-
stat, auditus organum sonos percipit, & sane musculus ipse uoluntarijs motibus praestit. Atque
hac etiam ratione omnia, quibus nervus attenditur, sentiendi ui pollent, nisi propria eorum sub-
stantia id prohibeat. Ceterum ut quamplurimos musculos arteria non contingit, quorundam
autem superficiei tantum attenditur, & aliquando adnascitur, interdum uero etiam in musculorum
substantia penitus ramos exporrigit, & interim omnium calorem temperat, tam eorum scilicet quos
non proxime contingit, quam illorum quorum superficiei adnascitur, ac penitus in ipsorum substantiam
diffunditur, ita profecto & nervus usu uenis, qui suam facultatem tam illis musculis exporrigunt,
quibus uix attenduntur, quam quorum superficiei adnascuntur, & in quorum substantia aliqua ramo-
rum serie digeruntur. Quanquam nervos propinquius uenis quam arterijs assimilare queas. Pauciores
enim musculi uenis, quam arteriarum actu insertionemque destituuntur, licet etiam quosdam prius recensue-
rim, quos neque nervo, neque uena contingi obseruabis, qui nihilominus interim, ut neque alimen-
to & uitali facultate, ita quoque spiritu animali non priuatur. Est itaque musculus, uoluntarij motus in-
strumentum, uti oculus uisus, & lingua gustus, ex ligamenti natura in fibras coplures diuisa, & car-
ne has continente firmantemque fabricatum, uenarum, arteriarum & nervorum surculos in se interdum assu-
mens, ac nervorum beneficio animali spiritu nunquam, dum sanum est animal, destitutum. Atque hanc carnem,
praecipuum motus organum esse existimo, & nequaquam duntaxat fibrarum thoracis & fulcimentum, perin-
de sane, ac cerebri, cordis, iecoris, pulmonum, lienis, renum & uentriculi propria substantia, prima-
rium suarum functionum autorem esse suo loco dicemus. Quod uero musculorum carni, aut carni simpli-
citer, nullum adipem intexti, omnes hactenus falso prodiderint, obesi boues, quos Brabantia
le coddunt, attestatur, in quorum musculorum fibris per carnem adeps attenditur. Adde etiam obelorum
mulierum musculos, qui femur extendunt pinguitudine, adeo opultos uideri, ut ambigas, num
caro adipi, an adeps carni commisceatur. Neque hic de musculorum superficie solum loquor, ue-
rum de intima ipsorum substantia, et maxime carnea, quam praecipua musculi parte esse asserui. Ten-
dines autem & enervationes illae, quas caro destituit, in illis tantum musculis habentur, qui longo du-
ctu feruntur. Breues enim tendine carent, & undique carnosius sunt, ut laryngis omnes, si duos re-
ctos exceperis, quatuor tertiam cartilagineam primam iungentium, illi enim in insertionem ner-
ueam naturam obscure exprimunt. Deinde inter eos, qui ossa mouent (etiam si Galenus sapienter aliter
incollet) qui primum pollicis flectunt articulum, & qui pollicem indici maxime admovent. Inter ma-
gnos autem huius generis est quadratus musculi, scapulae dorso ad mouens, & musculus, qui a
scapulae basi enatus, octo elatioribus costis implantatur. Verum de musculis tendine carentibus,
tendinumque generibus, iam agemus, musculorum differentias aggredientes, quibus ne praesens Caput
nimium exerceat, iam peculiare tribuimus, post differentias de musculorum functionibus, ac nu-
mero aliquid subnexuri, priusque priuatam singulorum musculorum enarrationem auspicabimur.

DE

DE HUMANI CORPORIS FABRICA
DE MUSCULORUM
Caput II.

DIFFERENTIAS musculorum est, ab illorum uidelicet substantia, la, forma, foraminibus, colore, sitre, tendine, ac denique ex mutuelut in plures separatione. Quis, arterijs, nervisque imprimis p lum reperias, qui non aliquallig-
illas continente firmantemque constituatur. Verum pra-
in suum corpus quoque diffundi sinunt, ut septim-
ris musculi, qui femur mouentium quintus erit, &
recti. In alios nervus nullus, neque uena, neque arter-
est, qui latum in manu educit tendinem. deinde praet-
sculus radium in prouum uertens, & graciles illi, qui
lus nervus quibusdam propaginibus in illorum mu-
cibus capitum femoris principium sumunt, atque ad
tiae neque uena, neque arteria penitus inferitur. Latu-
uenis abundat & nervus, tamen arteria interim destit-
riam, nullus occurrit. Ceterum adeps, quem interdum
stis attendi diximus, in macilentis non reperitur. In ob-
abundant, qui ilium ossibus obducuntur, ac clunes, &
unt. In ortu magis adhuc musculi uariant, nam omnes
ab ossibus suum principium nequaquam mutantur
originem sumunt, ut qui a femoris osse & coxendic-
musculorum multitudo. Alij a cartilagine ipsorum o-
sculi, quos laryngis proprios nuncupabimus, deinde
cartilagineum habentur interualla. Alij a membrana qu-
li omnes musculi, a dura membrana uisforium neru-
stomachum retro amplexantes, & in scutiformis cartil-
na stomachi tunica principium pender. Idem & de o-
censendum uenit. Alij a membrana tendines obuolente
li, quatuor manus digitos ad pollicem in latus ducent-
nem exigunt, cuiusmodi sunt duo pollicis primum in
ligamento tendines in brachialis interna sede transi-
in superiori pedis regione locati, pedis digitos extor-
biam talo, & talum calci, & nauiformi ossi, calcemque cu-
Alij ueluti ex altero musculo prodeunt, ut qui a circula-
tum urinarium, quae sub penis corporibus ferri incipit,
pium ducit, uerum membranae partes aliqua sui sede c-
Huius ordinis sunt omnes musculi ex carnea membra-
minibus habentur, deinde & testis musculi in rubic-
uolucro, instar carnosioris lineae innatus. Quinetiam s-
tunicae costas succingentis partibus, ipsius centro adna-
lius ortum contra aliorum musculorum rationem, ubi ce-
non omnes musculi ab una duntaxat parte originem su-
bus enascuntur, nam dorsum mouentibus musculis plu-
Sic & abdominis musculi oblique descendens, a plur-
pectoris admovent, ex pectoris osse, & quarundam costar-
uicula enascitur, quemadmodum & is cuius auxilio br-
& clauicula procedit. Pariter etiam recti abdominis mu-
niente, & ab ipsis ossibus enascuntur, adeo, ut quidam m-
cartilagineum non inepte principium habere dicentur. A-
bus enascuntur, ut prior flectentium cubitum, qui ab emi-
cessu ipsius interno, quem anchorae assimilauimus, educ-
dicere, alios in os, ut qui femur, & tibiam caputque mouen-